

Aseet ja dementia

RUOTSIN DEMENTIAKESKUKSEN TIEDOTE

Vapen och demens • faktablad på finska

Oireet vaikeuttavat harkittujen päätösten tekemistä

Dementia on yhteisnimitys oireille, jotka heikentävät sairastuneen henkilön ajattelu-, suunnittelu- ja kommunikointikykyä. Oireet johtuvat aivojen erilaisista sairauksista ja vaurioista.

Ensimmäisiä dementian oireita ovat yleensä muistin heikkeneminen ja eksyminen. Sairaus vaikuttaa myös puhekykyyn ja muihin henkisiin valmiuksiin.

Dementian oireet näkyvät yleensä selvimmin tilanteissa, joissa henkilön pitää käsitellä suuria tietomääriä ja tehdä nopeita päätöksiä. Ampuma-aseiden käsittely voi olla esimerkki tällaisesta tilanteesta.

Aseiden dementiapotilaille aiheuttamat vaarat

Dementiasairaus ei vaikuta automaattisesti aseiden tekniseen käsittelykykyyn. Ongelmana on se, että sairaus aiheuttaa aivoissa muutoksia, jotka voivat jo varhaisessa vaiheessa vaikuttaa henkilön toiminta-, keskittymis- ja harkintakykyyn. Dementiaa poteva henkilö saattaa vahingoittaa ampuma-aseella sekä itseään että muita.

Dementia voi myös aiheuttaa sen, että henkilön on vaikeampi noudattaa aseiden säilytyksestä annettuja määräyksiä, jolloin ase voi joutua väärin käsiin.

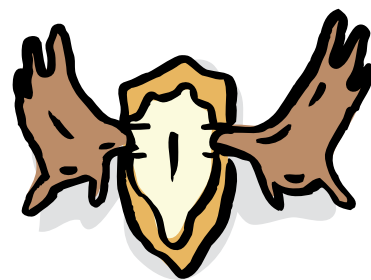
Kysy neuvoa lääkäriltä

Ota yhteyttä lääkäriin heti, jos epäilet dementiaa. Selvityksen tekeminen on aloitettava mahdollisimman pian, jotta potilas voi saada oikean diagnoosin, apua ja hoitoa. Jos henkilöllä todetaan dementiasairaus, lääkärille on ilmoitettava, että hän omistaa ampuma-aseen.

Terveydelliset esteet

Dementia on yksi sairaustila, joka voi muodostaa terveydellisen esteen aseluvan jatkamiselle. Aselain mukaan lääkärin on arvioitava, onko potilaalla terveydellisiä esteitä ampuma-aseen hallussapitoon. Jos näin on, asiasta on ilmoitettava potilaalle. Lääkäri on myös velvollinen ilmoittamaan asiasta poliisiviranomaiselle, joka tekee päätöksen aseluvan jatkamisesta.

Poliisivirkailija voi myös antaa neuvoja ja auttaa aseluvan peruuttamisesta johtuvissa käytännön asioissa.



Arka asia

Aseluvan epääminen voi olla arka asia, joka vaikuttaa henkilön identiteettiin ja itsetuntoon. Syksyn hirvenmetsästys on monille yksi vuoden perinteisistä kohokohdista, joka tarjoaa jännitystä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Sen vuoksi on hyvä, jos omaiset ja muut läheiset jo varhain osallistuvat keskusteluun aseiden hallussapidon jatkamisesta. Henkilölle voidaan esimerkiksi antaa metsästysseurassa uusi tehtävä.

Lisätietoja

Ilmoitus potilaista, joiden ei terveydellisistä syistä tule omistaa ampuma-asetta, Sosiaalihuollituksen ohjeet 2008:21 • www.socialstyrelsen.se

Aselaki, Ruotsin säädöskokoelma (1996:97) www.notisium.se

15. heinäkuu 2013 • Svenskt Demenscentrum©

Lisää erikielisiä tiedotteita on tulostettavissa Ruotsin dementiaikeskuksen verkkosivuilla: www.demenscentrum.se/Faktablad



Svenskt Demenscentrum

Svenskt demenscentrum, Gävlegatan 16, 113 30 Stockholm, 08 - 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se